

Husdjur 2010

JO 0103

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa och legala uppgifter	2
A.1 Ämnesområde.....	2
A.2 Statistikområde.....	2
A.3 SOS-klassificering.....	2
A.4 Statistikansvarig.....	2
A.5 Statistikproducent.....	2
A.6 Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik.....	3
A.11 Statistik användning.....	3
A.12 Uppläggning och genomförande.....	3
A.13 Internationell rapportering	4
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B Kvalitetsdeklaration	4
B.0 Inledning	4
B.1 Innehåll	4
1.1 Statistiska målstorheter	4
1.1.1 Objekt och population	4
1.1.2 Variabler	5
1.1.3 Statistiska mått	5
1.1.4 Redovisningsgrupper	6
1.1.5 Referenstider	6
B.2 Tillförlitlighet.....	6
2.1 Tillförlitlighet totalt	6
2.2 Osäkerhetskällor	6
B.3 Aktualitet	8
3.1 Frekvens	8
3.2 Framställningstid	8
3.3 Punktlighet	8

<i>B.4</i>	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet.....</i>	<i>8</i>
4.1	Jämförbarhet över tiden	8
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	9
<i>B.5</i>	<i>Tillgänglighet och förståelighet.....</i>	<i>10</i>
5.1	Spridningsformer	10
5.2	Presentation	10
5.3	Dokumentation	10
5.4	Tillgång till primärmaterial	10
5.5	Upplysningstjänster	10

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Jord- och skogsbruk, fiske

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Jordbrukets struktur

A.3 SOS-klassificering

Sveriges officiella statistik (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statens Jordbruksverk
Postadress: 551 82 Jönköping
Besöksadress: Vallgatan 8
Kontaktperson: Ann-Marie Karlsson
Telefon: 036-15 59 33
Telefax: 036-34 01 96
E-post: ann-marie.karlsson@jordbruksverket.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statens Jordbruksverk
Postadress: 551 82 Jönköping
Besöksadress: Vallgatan 8
Kontaktperson: Tomas Eriksson
Telefon: 036-15 57 27
Telefax: 036-34 01 96
E-post: tomas-h.eriksson(@)jordbruksverket.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001:99), förordningen SFS 2001:100 och Jordbruksverkets föreskrifter SJVFS 2010:16.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Uppgifter som härrör sig från enkätundersökningar gallras efter 10 år.

A.9 EU-reglering

En del av denna statistik regleras av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) NR 1165/2008 om djurräkningar, och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) NR 1166/2008 om undersökningar om jordbrukets struktur.

A.10 Syfte och historik

Sedan lång tid tillbaka genomförs årliga statistiska undersökningar i Sverige för att redovisa jordbrukets struktur i juni månad. Undersökningarnas omfattning varierar. Vissa år berörs samtliga jordbruksföretag av undersökningarna medan enbart ett urval av jordbruksföretag berörs andra år. Uppgifterna som samlas in ställs årligen samman i Lantbruksregistret, LBR.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används av EU-kommissionen som underlag för marknadsbedömningar inom EU och för prognoser av köttproduktionen. I Sverige används statistiken bl.a. av branschorganisationer, enskilda företag och Jordbruksverket som underlag för marknadsbedömningar, kalkyler, prognoser och utredningar.

A.12 Uppläggning och genomförande

Statistiken bygger på uppgifter i Lantbruksregistret 2010 (LBR) som omfattar samtliga jordbruksföretag i landet. LBR baseras på en postenkätundersökning i juni 2010 till samtliga jordbruksföretag samt på bearbetningar av Jordbruksverkets administrativa register för arealbaserade stöd (ARARAT) och centrala djurdatabasen (CDB). Postenkätundersökningen var en del i den undersökning av jordbrukets struktur som genomfördes i samtliga EU:s medlemsstater enligt förordning 1166/2008 (se avsnitt A.9 ovan).

För får, svin, höns, kycklingar och hästar baseras statistiken på en postenkätundersökning i juni 2010 till samtliga jordbruksföretag i landet. För nötkreatur

framställs statistiken genom elektronisk bearbetning av informationen i Jordbruksverkets centrala djurdatabas (CDB), som innehåller aktuella uppgifter för samtliga nötkreatur i landet, och informationen i Jordbruksverkets mjölkkvotsregister om mjölkleveranser för den månad statistiken avser.

Denna undersökning är en del av den större strukturundersökningen som EU:s medlemsländer genomförde 2010.

A.13 Internationell rapportering

Rapportering sker årligen till Eurostat.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Det finns inga planer på att ändra undersökningsmetod avseende nötkreatur. För övriga djur planeras en postenkätundersökning år 2011 och 2012 att genomföras på ett urval av jordbruksföretag och 2013 till samtliga jordbruksföretag i landet.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Denna statistik redovisar antalet nötkreatur, svin, får, fjäderfä och hästar samt antalet jordbruksföretag med dessa slag av husdjur i Sverige i juni 2010. Statistiken baseras för nötkreatur på den information som finns i Jordbruksverkets centrala djurdatabas (CDB) och för övriga husdjur på en postenkätundersökning. Inom EU finns krav på att statistiska undersökningar av husdjur årligen ska genomföras i medlemsländerna.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

De statistiska storheterna är:

- antal husdjur av olika slag,
- antal jordbruksföretag med husdjur av olika slag.

1.1.1 Objekt och population

Med *jordbruksföretag* avses en inom jordbruk, husdjursskötsel eller trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning. Med *företagare* avses den person som juridiskt och ekonomiskt svarar för verksamheten på jordbruksföretaget.

Enligt den tidigare gällande EU-förordningen (se avsnitt A.9) kunde Sverige använda den sedan länge använda populationsavgränsningen som gällt för LBR även i de EU-reglerade strukturundersökningarna. I och med ikraftträdandet av EU:s förordning 1166/2008 förändrades målpopulationen för undersökningarna fr.o.m. år 2010. Detta föranledde även ett beslut om att ändra målpopulationen för LBR (se även avsnittet 4.1, jämförbarhet över tiden).

Fr.o.m. 2010 utgörs målpopulationen för LBR och strukturundersökningarna av de jordbruksföretag som i juni 2010 uppfyllde något av följande kriterier:

- Brukade sammanlagt mer än 2,0 hektar åkermark,
- brukade sammanlagt minst 5 hektar jordbruksmark,
- bedrev yrkesmässig trädgårdsodling omfattande minst 2 500 kvm frilandsareal,
- bedrev trädgårdsodling omfattande minst 200 kvm växthusyta, eller
- ägde en djurbesättning som någon gång från och med den 1 januari 2010 till och med den 10 juni 2010 omfattade
 - minst 10 nötkreatur, eller
 - minst 10 suggor, eller
 - minst 50 svin, eller
 - minst 20 får, eller
 - minst 1 000 fjäderfä.

Detta ska jämföras med den målpopulation som användes i strukturundersökningarna och LBR före år 2010. Den innefattade de jordbruksföretag, som uppfyllde något av följande kriterier:

- Brukade mer än 2,0 hektar åkermark,
- bedrev trädgårdsodling om minst 2 500 kvadratmeter frilandsareal,
- bedrev trädgårdsodling om minst 200 kvadratmeter växthusyta, eller
- Ägde en djurbesättning som någon gång fr.o.m. den 1 januari undersökningsåret t.o.m. en referensdag i juni undersökningsåret omfattade minst
 - 50 mjölkkor eller
 - 250 nötkreatur eller
 - 50 suggor eller
 - 250 svin eller
 - 50 tackor eller
 - 1 000 höns och kycklingar

Målpopulationen fr.o.m. 2010 omfattar ett vidare spann av företag. Det kriterium som främst gör att antalet företag i målpopulationen fr.o.m. 2010 är fler är kriteriet "brukade sammanlagt minst 5 hektar jordbruksmark". Jämfört med målpopulationen före år 2010 innebär det att även företag med mindre än 2,0 hektar åkermark och med mer än 5 hektar jordbruksmark (summa åker- och betesmark) tillhör målpopulationen för strukturundersökningarna och LBR fr.o.m. år 2010.

1.1.2 Variabler

De huvudvariabler som redovisas är:

- antal husdjur,
- antal jordbruksföretag med husdjur.

1.1.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av skattningar av typen totaler.

1.1.4 Redovisningsgrupper

I den definitiva statistiken, som publiceras i april 2011 (JO20SM1101: Husdjur i juni 2010), redovisas statistikuppgifter för:

- riket totalt,
- län,
- produktionsområden, och
- storleksgrupp åkermark samt storleksgrupp jordbruksmark av företag, och med följande uppdelning efter djurslag:
 - *Nötkreatur*: mjölkkor, övriga kor, kvigor, tjurar och stutar samt kalvar.
 - *Svin*: galtar, suggor, slaktsvin och smågrisar.
 - *Får och getter*: baggar och tackor, lamm.
 - *Fjäderfä*: höns (20 veckor eller äldre), kycklingar (av värpras avsedda för äggproduktion), slaktkycklingar samt kalkoner.
 - *Hästar*

I den preliminära statistiken, som publicerades i oktober 2010, redovisades statistikuppgifter för hela riket och följande redovisningsgrupper:

- riket totalt,
- och med följande uppdelning efter djurslag:
- *Nötkreatur*: mjölkkor, övriga kor, kvigor, tjurar och stutar samt kalvar.
 - *Svin*: galtar, suggor, slaktsvin och smågrisar.
 - *Får och getter*: baggar och tackor, lamm.

I Jordbruksverkets statistikdatabas redovisas även antal husdjur per stödområde samt antal husdjur per kommun. www.jordbruksverket.se.

1.1.5 Referenstider

Uppgifterna avser den 10 juni 2010.

1.2. Fullständighet

Denna statistik omfattar endast husdjur på jordbruksföretag som tillhör LBR 2010. Därför ingår t.ex. inte levande djur vid slakterier eller vid företag som enbart förmedlar djur.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

I denna statistik förekommer täckningsfel, bortfallsfel, mätfel och bearbetningsfel. Av dessa fel torde i första hand bortfallsfelen påverka tillförligheten i statistiken.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Urvalsfel förekommer inte eftersom denna statistik baseras på uppgifter från samtliga jordbruksföretag i populationen.

2.2.2 Ramtäckning

Övertäckning förekommer inte, medan undertäckning förekommer om uppdateringen av jordbruksföretag i rampopulationen inte har blivit komplett. Rampopulationen utgörs av LBR. Ramen för 2010 års undersökning består av LBR 2009 kompletterat med information från framför allt de båda administrativa registren Jordbruksverkets register över arealbaserade stöd (ARARAT) och centrala djurdatabasen (CDB). Andra källor som har använts för uppdatering av rampopulationen är t.ex. resultat från mellanliggande statistiska undersökningar samt Jordbruksverkets register över produktionsplatser för djur.

2.2.3 Mätning

Mätfel förekommer i den grad uppgifterna i de använda registren eller uppgifterna på enkätundersökningens svarsblanketter är felaktiga. I enkätundersökningen görs kontroller dels av inlästa värden genom verifiering, dels i efterhand av avvikelser från förväntade värden. Arealuppgifter i jordbrukarnas ansökningar om arealbaserade stöd kontrolleras årligen genom administrativa kontroller och kontroller i fält. När det gäller centrala djurdatabasen (CDB) så genomförs både administrativa kontroller och kontroller i fält kontinuerligt.

Statistiken för svin, får, fjäderfä samt hästar baseras på uppgifter från postenkät till jordbruksföretagaren, vilka har registrerats genom optisk läsning. Kontroller görs dels av inlästa värden genom verifiering, dels i efterhand av avvikelser från förväntade värden. Vidare kontrolleras uppgivna värden för enskilda djurslag mot av uppgiftslämnarna lämnade totalvärden.

Uppgifter för nötkreatur har inhämtats maskinellt från Jordbruksverkets centrala djurdatabas (CDB) och samarbetats med uppgifter från Jordbruksverkets register för mjölkkvoter. För varje enskilt nötkreatur i CDB har inhämtats uppgifter om födelse, om djuret fött någon kalv samt på vilken produktionsplats djuret befann sig den 10 juni 2010. Utöver detta inhämtades från mjölkkvotsregistret uppgifter om vilka jordbruksföretag som levererade mjölk i juni 2010. Jordbrukare ska rapportera förändringar i sina nötkreatursbestånd till CDB inom sju dagar. Kontroller av uppgifternas riktighet genomförs kontinuerligt, varvid minst 5 % av djurhållarna årligen kontrolleras på plats. Därutöver sker administrativa kontroller.

I statistiken ingår endast de nötkreatur, som enligt CDB befann sig på något av de jordbruksföretag som ingår i Jordbruksverkets lantbruksregister (LBR).

2.2.4 Svartsbortfall

För nötkreatur föreligger inte något svartsbortfall eftersom statistiken baseras på ett register över samtliga nötkreatur i landet. I enkätundersökningen för får, svin, fjäderfä samt hästar var svartsbortfallet mindre än 5 %. På företag som trots svartsbortfall tillhör Lantbruksregistret har principen om ”senast kända värde” använts för dessa djurslag. Därför bedöms den totala över- eller underskattningen av antalet husdjur vara liten.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel kan förekomma men bedöms inte påverka resultatet i stort.

Dock kan större fel förekomma på enskilda företag.

2.2.6 Modellantaganden

Det har antagits att samtliga kor i besättningar med mjölkleveranser i juni 2010 är mjölkkor. Detta ger en överskattning av antalet mjölkkor, som beräknas vara mindre än 1 %, och motsvarande underskattning av antalet övriga kor.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningar om antalet nötkreatur genomförs i juni och december varje år. För övriga djur genomförs undersökningar i juni varje år.

3.2 Framställningstid

Fyra månader för den preliminära statistiken och tio månader för slutliga statistiken.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Fr.o.m. år 2010 har definitionen för vilka företag som ingår i LBR ändrats. Detta för att ta hänsyn till EU:s avgränsningar, som inte fullt ut stämmer överens med de svenska. Fr.o.m. 2010 är därför LBR:s avgränsningar en sammanslagning av de gamla svenska avgränsningarna i LBR samt EU:s avgränsningar. Detta gör att uppgifterna för år 2010 inte är fullt jämförbara med föregående års siffror. På grund av detta har det i alla tabeller lagts in värden för riket som överensstämmer med den gamla, svenska definitionen av LBR. (gäller ej statistikdatabasen).

Den största skillnaden mellan den gamla svenska definitionen av LBR och EU:s avgränsningar gäller arealer. Medan man i de gamla, svenska avgränsningarna hade en gräns på minst 2,0 hektar åkermark har man i EU:s avgränsningar en gräns på minst 5,0 hektar jordbruksmark. I LBR 2010 används därför en avgränsning på minst 2,0 hektar åkermark eller minst 5,0 hektar jordbruksmark. För en jämförelse mellan de olika avgränsningarna, se tabellen nedan.

Med de gamla, svenska avgränsningarna innehåller LBR 67 879 företag 2010. Med den nya avgränsningen innehåller LBR 70 820 företag. Således gör den nya avgränsningen att LBR ökar med ca 3 000 företag. Dessa företag återfinns i stort sett bara i storleksklassen företag med 2,0 hektar åkermark eller mindre.

Jämförelse av avgränsningar i LBR 2010

Gamla, svenska LBR	EU:s avgränsningar	LBR:s nya avgränsningar
---------------------------	---------------------------	--------------------------------

67 879 företag	63 440 företag	70 820 företag
2,0 ha åkermark	5,0 ha jordbruksmark	2,0 ha åkermark
0,25 ha frilandsareal av trädgårdsväxter	1,0 ha permanenta utomhusgrödor (fruktträd, plantskolor osv.)	5,0 ha jordbruksmark
200 kvm växthusyta	0,5 ha andra utomhusodlingar (grönsaker, jordgubbar osv.)	0,25 ha frilandsareal av trädgårdsväxter
50 mjölkkor	0,1 ha växthusgrödor	200 kvm växthusyta
250 nötkreatur	0,1 ha blommor och andra dekorativa grödor	10 nötkreatur
250 svin	10 nötkreatur	50 svin
50 suggor	50 svin	10 diande suggor
50 tackor	10 diande suggor	20 får
1000 fjäderfä	20 får	1000 fjäderfä
	1000 fjäderfä	

Företagsbegreppet i LBR och ARARAT skiljer sig åt. Med ett jordbruksföretag avses i LBR en inom jordbruk, husdjursskötsel eller trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning. ARARAT består i sin tur av personer/företag som ansökt om arealbaserade stöd.

I samband med EU:s senaste jordbruksreform, som genomfördes i Sverige år 2005, ökade antalet ansökningar om arealbaserade stöd kraftigt. En stor del av de nya ansökningarna kom från jordbrukare som tidigare inte ansökt om stöd och därmed inte funnits med i registret över de arealbaserade stöden. En stor del av dessa jordbrukare kunde inte heller hänföras till ett befintligt företag i LBR.

I de fall en jordbrukare som ansökt om arealbaserat stöd inte kan hänföras till ett befintligt företag i LBR skapas ett nytt företag. Det ökade antalet ansökningar om arealbaserade stöd år 2005 ledde därför till att antalet företag med mer än 2 hektar åkermark blev ca 8 000 eller 12 % fler än år 2003. Effekten på arealen åkermark var däremot liten. Ökningen av antalet företag i jordbruksstatistiken 2005 jämfört med tidigare år innebär inte med säkerhet att den faktiska strukturen i jordbruket förändrats på motsvarande sätt.

Det bör även påpekas att jordbruksföretag med mindre än 2,01 hektar åkermark eller trädgårdsföretag utan åkermark inte ingår i tabellerna för år 1999 och 2003.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten torde vara god med motsvarande statistik för övriga EU-länder.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken presenteras i Statistiska meddelanden, JO20SM1001 och JO20SM1101 på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se under avdelningen Statistik samt på SCB:s webbplats www.scb.se. Vissa uppgifter publiceras även i Jordbruksstatistisk årsbok samt i Jordbruksverkets statistikdatabas. Statistikuppgifter som har översänts till EU:s statistikmyndighet, Eurostat, publiceras i Eurostats publikation "Agricultural statistics - Quarterly bulletin" (ISSN 1607-2308) och på Eurostats webbplats.

5.2 Presentation

Presentation sker i form av tablåer, tabeller, diagram och textkommentarer.

5.3 Dokumentation

Denna produktbeskrivning utgör dokumentation över undersökningen.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB kan på beställning utföra specialbearbetning av materialet.

5.5 Upplysningstjänster

För att få ytterligare information om innehållet i statistiken vänder man sig till Statistikenheten på Jordbruksverket med e-postadress statistik@jordbruksverket.se.